

Inkoopbeleid 2017

Waar(-de) voor ons geld!

Gemeente Wassenaar

Januari 2017

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
1.1 Doel van dit inkoopbeleid	4
1.2 Leeswijzer	4
2 Gemeentelijke doelstellingen	5
3 Maatschappelijke uitgangspunten	6
3.1 Wat willen we bereiken?	6
3.2 Wat gaan we ervoor doen?	6
3.2.1 Duurzaamheidseisen opnemen	6
3.2.2 Focussen op Total Cost of Ownership (TCO)	6
3.2.3 Werk maken van duurzaam inkopen	7
3.2.4 Zeer arbeidsintensieve opdrachten één-op-één gunnen aan SW	8
3.2.5 Social return	8
3.2.6 Lokale initiatieven en sociale ondernemingen stimuleren	8
3.2.7 Passende maatregelen nemen bij niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden	9
3.2.8 Gebruik maken van de kracht van het dorp	9
4 Juridische uitgangspunten	10
4.1 Wat willen we bereiken?	10
4.2 Wat gaan we ervoor doen?	10
4.2.1 Uniforme documenten en middelen gebruiken	10
4.2.2 Weten wie overeenkomsten aangaan	10
4.2.3 Aanbesteden conform de Aanbestedingswet	10
4.2.4 Weten bij welke omstandigheden we afwijken van onze drempelbedragen	11
4.2.5 Op alle overeenkomsten inkoopvoorwaarden toepassen	11
4.2.6 Bij twijfel, starten we een Bibob-onderzoek	11
5 Economische uitgangspunten	12
5.1 Wat willen we bereiken?	12
5.2 Wat gaan we er voor doen?	12
5.2.1 Aanbesteden op basis van BPKV, tenzij...	12
5.2.2 Mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) stimuleren	12
5.2.3 Kansen bieden aan de regionale economie	12
5.2.4 Past performance	12
5.2.5 Innovatieve oplossingen aanmoedigen	13
5.2.6 Zoveel mogelijk digitaal inkopen	13
5.2.7 Terughoudend zijn in het blootgeven van prijzen van marktpartijen	13
6 Organisatorische uitgangspunten	14
6.1 Wat willen we bereiken?	14
6.2 Wat gaan we er voor doen?	14
6.2.1 Gelijksortige inkopen bundelen	14
6.2.2 Inkoop decentraal én centraal coördineren	14
6.2.3 Inkoopstrategie per segment opstellen	14
6.2.4 Integriteit borgen	14
6.2.5 Integriteitseisen stellen aan opdrachtnemers	15
6.2.6 Benutten en beheren inkoopcontracten	15
6.2.7 Klachten over onze inkopen lokaal afhandelen	15
6.2.8 Verantwoording afleggen over de gemeentebrede inkoopfunctie	15
Bijlage 1 Voorgeschreven aanbestedingsprocedures	16
Bijlage 2 Waarden social-returnbouwblokken	18
Bijlage 3 Definities	19

1 Inleiding

1.1 Doel van dit inkoopbeleid

De afgelopen jaren kocht de gemeente Wassenaar jaarlijks voor respectievelijk 20 miljoen in. De wijzingen in de nationale Aanbestedingswet 2012 vragen een nieuw inkoopbeleid. Dit inkoopbeleid geeft de uitgangspunten voor het inkopen van leveringen, diensten en werken door de gemeente Wassenaar. Het legt alle uitgangspunten vast die de gemeente hanteert bij het inrichten van de inkoopfunctie en het uitvoeren van alle inkooptaken in de komende jaren. De gemeente Wassenaar spant zich continu in voor een professionalisering van de inkoop.

Wij bieden met dit inkoopbeleid de medewerkers van de gemeente Wassenaar en ondernemers een leidraad voor professionele samenwerking bij onze inkooptrajecten. Het zet - net als een kompas - de koers uit voor de strategische inkoopambities voor de komende jaren. Ook helpt dit inkoopbeleid ons in het streven naar een doelmatige en rechtmatige inkooppraktijk. En ten laatste - maar zeker niet ten minste - zorgt dit inkoopbeleid voor de inbedding van de politieke thema's uit de collegeakkoorden, zoals:

- 'Vernieuwen, verbinden, vertrouwen', gemeente Wassenaar;
- 'ruimte geven aan ondernemers';
- 'werkgelegenheid';
- 'duurzaamheid';
- 'minder regels'.

Zo halen we meer waarde uit onze inkoop!

1.2 Leeswijzer

In dit inkoopbeleid schetsen we de doelstellingen, uitgangspunten en kaders waarbinnen inkoop in de gemeente Wassenaar plaatsvindt. Dit inkoopbeleid geeft onze richting aan jegens al de partijen die een belangrijke rol spelen in het speelveld van Inkoop. Dit zijn:

- In hoofdstuk 3: de maatschappij:
maatschappelijke uitgangspunten, waarin milieu en mens centraal staan.
- In hoofdstuk 4: wet- en regelgevende instanties:
juridische uitgangspunten, waarin objectiviteit en proportionaliteit een belangrijke rol spelen.
- In hoofdstuk 5: de markt:
economische uitgangspunten: hoe gaan we om met (potentiële) leveranciers?
- In hoofdstuk 6: de organisatie:
organisatorische en ethische uitgangspunten.

We beschrijven dit inkoopbeleid volgens deze vier soorten uitgangspunten. Per hoofdstuk werken we elk element uit, waarbij we eerst per soort uitgangspunten formuleren over wat de gemeente Wassenaar wil bereiken en vervolgens hoe zij dat gaat doen. De gegevens die aan veranderingen onderhevig zijn of die we overnamen uit andere beleidsregels, staan in de bijlagen. Bij veranderingen kan het college deze separaat vaststellen.

Om de tekst leesbaar te houden, spreken we soms alleen over 'inkopen', ook al bedoelen we daarmee ook 'aanbesteden'. Om dezelfde reden bedoelen we met hij: hij/zij. Als we spreken over gemeente dan bedoelen we de gemeente Wassenaar.

2 Gemeentelijke doelstellingen

De gemeente wil met dit inkoopbeleid de ambities uit het collegeakkoord concretiseren. Verder beoogt dit inkoopbeleid de volgende doelstellingen te realiseren.

a) Inkopen tegen de optimale (integrale) prijs-kwaliteitverhouding	Bij het inkopen van werken, leveringen en diensten betrekken de gemeenten ook andere kosten in de afweging dan enkel de aanschafprijs (bijv. Total Cost of Ownership). Ook de kwaliteit en duurzaamheid van de in te kopen werken, leveringen en diensten speelt een belangrijke rol.
b) Continu een positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de gemeente	Inkoop is ondersteunend aan het gehele prestatieniveau van de gemeente en draagt direct en voortdurend daar aan bij. De concrete doelstellingen van inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
c) Gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze besteden	De gemeente leeft daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het inkoopbeleid na. Daarnaast koopt de gemeente efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie van het beoogde doel. Binnen onze mogelijkheden richten we ons op de mate waarin ondernemers verantwoord en transparant ondernemen. Zowel in hun bedrijfsvoering (denk aan Wet Normering Topinkomens) als in de gehele keten (eerlijke handel).
d) Integer, betrouwbaar, zakelijk en professioneel gedragen als inkoper en opdrachtgever	Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. We investeren continu in inhoudelijke kennis over de in te kopen werken, leveringen en diensten, de markt-omstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. De gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop. Alle inkopen van de gemeente voeren we daarom op objectieve, transparante, proportionele en niet-discriminerende wijze uit.
e) Administratieve lastenverlichting realiseren voor gemeente én ondernemers	Zowel de gemeente als ondernemers verrichten veel administratieve handelingen tijdens het inkoopproces. De gemeente verlicht deze lasten door proportionele eisen en criteria te stellen, door digitalisering en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren.
f) Zoveel mogelijk aansluiten op de relevante beleidsregels van de gemeente	In het bijzonder sluit dit beleid aan op de volgende gemeentelijke regels en nota's: • Integriteitsregels voor medewerkers • Social-returnbeleid • Duurzaamheidsbeleid • Beleidsregel voor toepassing Wet Bibob. Deze zijn leidend, maar omwille van de overzichtelijkheid zijn delen en ambities daaruit -waar relevant voor het inkoopbeleid- overgenomen.

3 Maatschappelijke uitgangspunten

3.1 Wat willen we bereiken?

In 2040 wil de gemeente klimaatneutraal zijn.¹ Dit scheelt bewoners en bedrijven energielasten, levert een hoop banen en bedrijvigheid op en is goed voor milieu en klimaat.

De gemeente wil bijdragen aan de maatschappelijke opgave om de klimaatverandering tegen te gaan en de transitie naar een CO₂ arme energievoorziening te bewerkstelligen. Ook wil de gemeente zuinig omgaan met energie en grondstoffen, zoveel mogelijk gebruik maken van grondstoffen uit afvalstromen en energie duurzaam opwekken.

Om dit alles te bereiken, zet de gemeente onder andere stevig in op duurzaam inkopen; we nemen sociale- en milieuaspecten mee in ons inkoopproces. We gaan ervaringen opdoen met circulair inkopen waar we mogelijkheden zien. Bij circulair inkopen borgt de inkoopende partij dat de producten of materialen aan het einde van de levens- of gebruiksduur weer optimaal in een nieuwe cyclus worden ingezet.

Verder neemt de gemeente bij producten die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden tot stand zijn gekomen, passende maatregelen. Dit kan uiteindelijk tot uitsluiting leiden. Ook heeft de gemeente oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. In de rol van opdrachtgever zet de gemeente hun inkoopkracht in om arbeidsmogelijkheden te stimuleren voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

De gemeente wil hun inkoopkracht gebruiken om jaarlijks meer arbeidsgehandicapten aan het werk te helpen en extra stageplaatsen en leerwerkplekken te creëren. We streven ernaar dat de gemeente een zo laag mogelijke werkloosheid heeft.

Om maatschappelijke meerwaarde te creëren, handelen we in dialoog en samen met de partijen in de markt. We creëren ruimte voor lokale initiatieven, waarbij we als gelijkwaardige partners optrekken. Dit betekent dat we ook aan initiatiefnemers vragen wat ze zelf kunnen doen. De inkopen vinden op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats. Het inkoopproces is zodoende gericht op het bereiken van een zo groot mogelijke maatschappelijke waarde.

3.2 Wat gaan we ervoor doen?

3.2.1 Duurzaamheidseisen opnemen

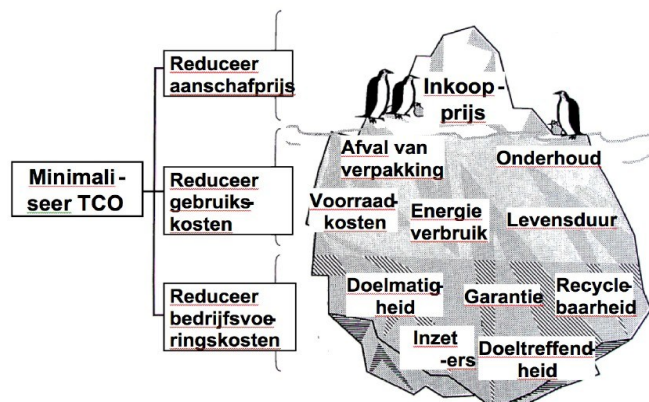
We houden ons aan de geldende landelijke duurzaamheidseisen voor de productgroepen die te vinden zijn op de website van Pianoo.nl². De duurzaamheidseisen gelden zowel voor opdrachten boven als onder de Europese drempel. Maximale duurzaamheidsambities worden nagestreefd door hogere duurzaamheidseisen te stellen of duurzaamheid aanvullend in de gunningscriteria op te nemen.

3.2.2 Focussen op Total Cost of Ownership (TCO)

Zowel bij gunning op de laagste prijs als bij gunning op de beste prijs-kwaliteitverhouding (BPKV) willen we niet sec naar de laagste aanschafprijs kijken, maar bijvoorbeeld ook naar de 'total cost of ownership', oftewel de totale kosten over de gebruiksduur. Dit betekent dat we naast de aanschafprijs alle bijkomende kosten gedurende en na het gebruik ervan mee beschouwen, zoals: milieueigenschappen, levensduur, onderhoudskosten, gebruikskosten, afvalkosten en leveringstermijn.

¹ Klimaatprogramma 2016-2019 Wassenaar

² <https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-mvi-duurzaam-inkopen/productgroepen>

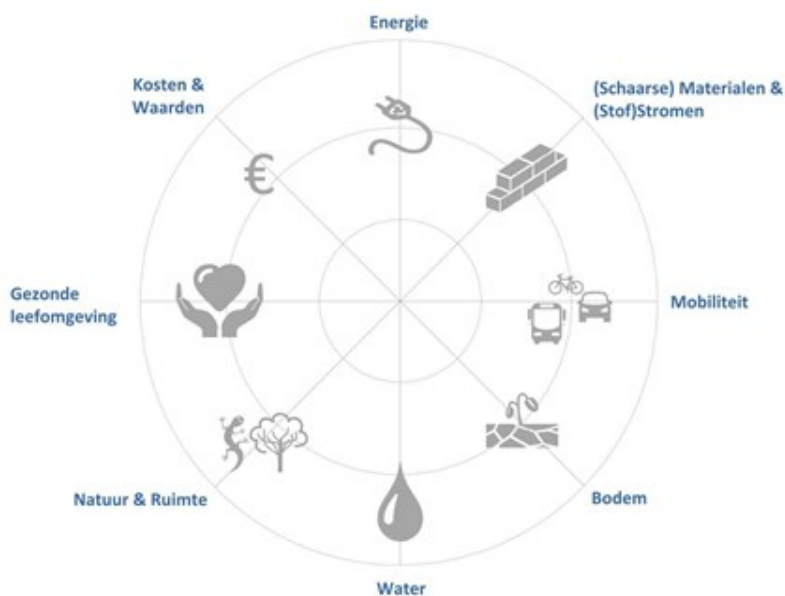
Figuur 1: Total Cost of Ownership: kijk ook onder water!

3.2.3 Werk maken van duurzaam inkopen

Duurzaam inkopen is een breed begrip en de invulling ervan is zeer opdracht specifiek. Een generieke invulling is niet te geven. Het vraagt om ambities, commitment en het uitproberen van verschillende mogelijkheden en vormen.

We gaan daarom bij de inkoop duurzaamheidselementen gebruiken in eisen en/of gunningscriteria. De duurzaamheidselementen bestaan uit³:

1. Energie
2. (Schaarse) Materialen & (Stof)Stromen
3. Mobiliteit
4. Bodem
5. Water
6. Natuur & Ruimte (inclusief overlast voor flora en fauna, dierenwelzijn)
7. Gezonde leefomgeving (inclusief mensenrechten en arbeidsomstandigheden)
8. Kosten & Waarden

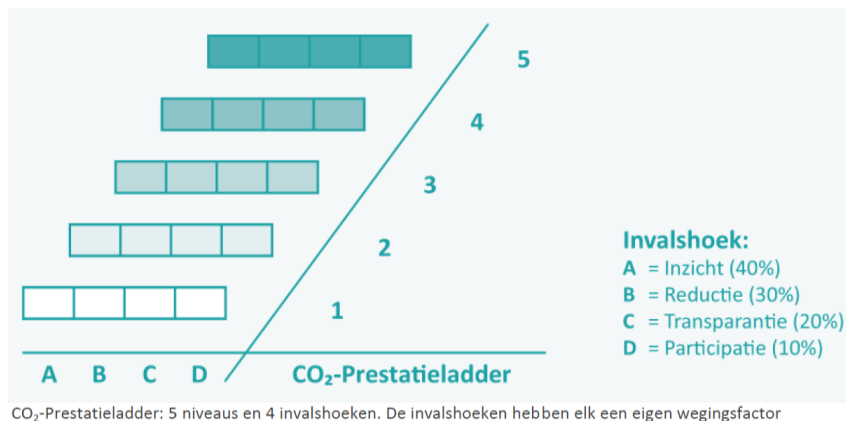
Figuur 2: Duurzaam ontwikkelen - Ambitiweb

Deze duurzaamheidselementen helpen om met alle betrokkenen in één oogopslag duurzame ambities helder te maken en deze gedurende het hele traject vast te houden en zo 'ambitie-erosie' te voorkomen. Het zorgt ervoor

³ <http://www.duurzaamgww.nl/ambitiweb>

dat iedereen elkaar begrijpt en eenduidige termen hanteert.

We gaan de CO₂-ladder⁴ toepassen bij (middel-)grote opdrachten (zijnde opdrachten langer dan zes maanden en/of met waarden vanaf € 500.000,-) in infra en bouw. De CO₂-Prestatieladder is een instrument dat bedrijven helpt bij het reduceren van CO₂. Binnen de bedrijfsvoering, in projecten én in de keten kan nog veel winst worden behaald in energiebesparing, het efficiënt gebruik van materialen en duurzame energie. De CO₂-Prestatieladder is daarvoor het aangewezen instrument.

Figuur 3: CO₂-Prestatieladder

3.2.4 Voorbehouden van opdrachten

Inkoopopdrachten met een groot aandeel aan lager gekwalificeerde arbeid kunnen we onder bepaalde voorwaarden (artikel 77, 1ste lid, Europese Richtlijn 2014/24/EU) één-op-één gunnen aan een Sociale Werkvoorziening (SW) of onderneming via het vestigen van alleenrecht. De schoonmaak van de kantoorpanden is een voorbeeld van een dergelijke inkoopopdracht. Voor gunning toetsen we in hoeverre de kosten marktconform zijn.

3.2.5 Social return

De gemeente vindt het belangrijk om samen met opdrachtnemers te investeren in de sociale infrastructuur van de gemeente en de regio. De gemeente past bij aanbestedingen de vastgestelde social-returnbeleidsregels toe als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde dat de opdrachtnemer na gunning bereid is banen, leerwerkplekken of stageplekken aan te bieden aan specifieke doelgroepen werkzoekenden.⁵ Hierbij geldt als initieel uitgangspunt tenminste 5% van de opdrachtsom. Bij arbeidsextensieve opdrachten kan van dit uitgangspunt worden afgeweken en geldt een percentage van tenminste 2% van de opdrachtsom. Het is van belang dat te allen tijde het proportionaliteitsbeginsel in acht wordt genomen.

In de regio hanteren de lokale overheden voor social return de zogenoemde bouwblokkenmethode. De bouwblokkenaanpak is niet puur gericht op het plaatsen van bijstandsgerechtigden, maar ook op creatief en in dialoog met de opdrachtnemer te onderzoeken hoe hij social return het beste in zijn organisatie invult. De social-returnactiviteiten kunnen in de inkoopopdracht worden uitgevoerd, maar ook, zolang deze verband houden met de opdracht, in de bedrijfsvoering van de opdrachtnemer of bij een onderaannemer of toeleverancier. Het bijdragen aan duurzame werkgelegenheid is wat de gemeente beoogt te bereiken met deze methode.

Stapeling met afspraken uit andere convenanten, zoals bijvoorbeeld het convenant "Bouwen én opleiden", is disproportioneel en onwenselijk. De opleidingsplaatsen die in het kader van het convenant worden gerealiseerd kunnen daarom meetellen voor de social return.

3.2.6 Lokale initiatieven en sociale ondernemingen stimuleren

Bij de invulling van social return heeft werktoeleiding de eerste prioriteit. Resteert echter een bepaalde social-returnwaarde, of kan de opdrachtnemer echt geen werk of stageplek bieden, kunnen we de social-returnverplichting ook invullen door een maatschappelijk betrokken activiteit of het leveren van steun, kennis of

⁴ <http://www.skao.nl/wat-is-de-ladder>

⁵ Social-returnbeleid vastgesteld op 03 juni 2025

hulp aan een lokaal initiatief, bewonersorganisatie of een sociale onderneming.

3.2.7 Passende maatregelen nemen bij niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden

Bij de inkoop van producten die vervaardigd worden in derdewereldlanden, zijn we alert op de mogelijke risico's van schending van de internationale arbeidsvoorwaarden. We vragen om gekwalificeerde keteninitiatieven of een plan van aanpak om de risico's op misstanden te reduceren. Dit past bij en volgt logischerwijs uit de keuze van de gemeente om Fairtrade gemeente na te streven. Bij aanbestedingen worden de principes van eerlijke handel gehanteerd.

In haar rol als opdrachtgever is de gemeente verantwoordelijk voor het betalen van het cao-loon door een opdrachtnemer aan diens werknemers. De gemeente wil daarom dat haar opdrachtnemers daarbij de arbeidswet- en regelgeving (Wet Ketenaansprakelijkheid) naleven. De gemeente wil dat werknemers een beloning krijgen conform wet- en regelgeving of cao en de gemeente wil schijnconstructies om dit te ontduiken, voorkomen. Daarom zal de gemeente de opdrachtnemers contractueel verplichten om alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van de uitvoering van de opdracht op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast te leggen. Op verzoek toont de opdrachtnemer aan dat zij de arbeidswet- en regelgeving en/of cao naleeft. De gemeente verplicht de opdrachtnemers om deze bedingen ook weer onverkort aan hun opdrachtnemer op te leggen. Als de opdrachtnemer onvoldoende aantoont dat zij de arbeidswet- en regelgeving en/of cao naleeft, zal de gemeente hier vervolgens melding van maken bij de relevante toezichthoudende instantie(s) zoals de Inspectie SZW. De opdrachtnemer verschaft desgevraagd aan bevoegde instanties toegang tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en werkt mee aan controles, audits of loonvalidatie.

3.2.8 Gebruik maken van de kracht van het dorp

We willen de kracht van het dorp gebruiken. Naast de mogelijkheden die we creëren door het maatschappelijk bouwblok in de social-returnmethode (zie par. 3.2.5) en door de mogelijkheid om opdrachten onder de Europese drempels (par. 4.2.4), één-op-één te gunnen aan een wijkinitiatief of sociaal ondernemer, zijn we alert op opdrachten die het dorp beter zelf kan uitvoeren.

Burgerinitiatief en burgerparticipatie kan dat helpen aanzwengelen. Burgerinitiatief en burgerparticipatie bieden de mogelijkheid om samen met buurtbewoners, wijkondernemers en maatschappelijke groepen twee doelen te bereiken: meer verantwoordelijkheid en sturingsmacht in de samenleving leggen en een betere uitvoering van publieke taken.

Centraal staat de kans op zelforganisatie in het dorp en de wijken. Hiervoor hebben we elkaar nodig. Immers het dorp moet weten wat wij gaan aanbesteden, wij moeten weten welke initiatieven het dorp over kan en wil nemen. Deze behoeften brengen we de komende jaren bij elkaar. Voor opdrachten die zich daarvoor lenen, stellen we samen met de burgers/cliëntenraad het programma van eisen op en beoordelen we samen met hen de aanbiedingen.

4 Juridische uitgangspunten

4.1 Wat willen we bereiken?

De gemeente leeft de relevante wet- en regelgeving na. Bij onze inkoop is met name de Aanbestedingswet relevant. De gemeente neemt bij inkoopopdrachten en concessies boven de (Europese) drempelwaarden en onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- Gelijke behandeling

Gelijke omstandigheden worden niet verschillend behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.

- Non-discriminatie

Discriminatie op grond van o.a. nationaliteit mag niet.

- Transparantie

De gevolgde procedure moet navolgbaar (en dus controleerbaar) zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.

- Proportionaliteit

De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers zijn niet onevenredig in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De gemeente past het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.

- Wederzijdse erkenning

Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten we toelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze voorzien in de legitieme behoeften van de gemeente.

De gemeente neemt bij alle inkopen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel. Daarnaast beoogt de gemeente bij haar inkopen meer deregulering; 'regels dienen de mens'.

4.2 Wat gaan we ervoor doen?

4.2.1 Uniforme documenten en middelen gebruiken

De voornoemde beginselen dienen we het best als we gebruik maken van uniforme -meestal landelijke- aanbestedingsreglementen, standaard bestekken en inkoopvoorwaarden. De gemeente streeft ernaar uniforme documenten en middelen te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat.

Voor de gemeente zijn onder andere van toepassing:

- Gewijzigde Aanbestedingswet 2012, inclusief AMvB, Gids Proportionaliteit en richtsnoeren
- Aanbesteding Reglement Werken (ARW 2016)
- Rationalisering Automatisering Wegenbouw (RAW-bestek)
- Standaardbestekken Bouw en Utiliteitsbouw (STABU)
- Algemene Inkoopvoorwaarden (2019)
- de Uniforme Administratieve Voorwaarden voor de uitvoering van werken (UAV 2012)
- de Uniforme Administratieve Voorwaarden Geïntegreerde Contractvormen voor de uitvoering van werken (UAV GC 2005)
- Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT)
- Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI)

4.2.2 Weten wie overeenkomsten aangaan

We ondertekenen overeenkomsten van de gemeente uit naam van de burgemeester. In het mandaatbesluit zijn, onder instructies en voorwaarden, bepaalde functionarissen gemachtigd namens de burgemeester tot ondertekening van de overeenkomst over te gaan.

4.2.3 Aanbesteden conform de Aanbestedingswet

De gemeente besteedt aan conform de vastgestelde Europese drempelbedragen. Onder die Europese drempels heeft de gemeente aanvullende eigen drempels vastgesteld in lijn met de Aanbestedingswet. In bijlage 1 is weergegeven bij welke drempelbedragen welke aanbestedingswijzen zijn toegestaan binnen de gemeente voor zowel leveringen en diensten als voor werken. Bij vaak voorkomende onderhandse uitvragen (onder andere infra) zal bij de selectie van uit te nodigen ondernemers de Past Performance een rol gaan spelen.

4.2.4 Weten bij welke omstandigheden we afwijken van onze drempelbedragen

Regels dienen de mens. Met goedkeuring van het college kan bevoegd afgeweken worden van de toegestane aanbestedingswijzen bij de gemeentelijke drempelbedragen (zie bijlage 1). Dit is o.a. bij de volgende situaties:

- bij dwingende spoed als gevolg van onvoorziene omstandigheden die niet aan de gemeente zijn toe te rekenen;
- bij een lokaal initiatief of bewonersorganisatie, mits dit draagvlak heeft en bijdraagt aan het dorp en dus past bij de spelregels van 'lokale initiatieven';
- waar het gaat om opdrachten die om artistieke, exclusieve, kennis-specifieke of technische redenen (onder andere een innovatie of pilot) slechts aan één bepaalde opdrachtnemer kunnen worden toevertrouwd;
- bij vervolgoopdrachten, als de keuze van een andere opdrachtnemer onaanvaardbaar hoge kosten, gevaar voor de continuïteit van een project, grote risico's of technische moeilijkheden met zich meebrengt.

We kunnen noch van de Aanbestedingswet, noch van de Europese richtlijn afwijken.

4.2.5 Op alle overeenkomsten inkoopvoorwaarden toepassen

- Bij offerteaanvragen en het sluiten van een overeenkomst van leveringen, diensten en werken stelt de gemeente de overeenkomst op, inclusief de van toepassing zijnde voorwaarden, bij voorkeur de algemene inkoopvoorwaarden van de gemeente voor leveringen en diensten, respectievelijk UAV 2012 voor werken. Een raamovereenkomst heeft in beginsel een looptijd van maximaal vier jaar inclusief de mogelijkheden tot verlenging. De verbonden partijen vormen hierop een uitzondering.
- Alle overeenkomsten hebben een einddatum.
- Alle getekende overeenkomsten slaan we digitaal op en beheren we.

4.2.6 Bij twijfel, starten we een Bibob-onderzoek

Wij behouden ons het recht voor om op basis van de Wet Bibob een onderzoek in te stellen naar het gevaar dat een overeenkomst wordt misbruikt voor het plegen van strafbare feiten en/of het benutten van onrechtmatig verkregen voordeel. Leidend hierbij is de beleidsregel voor de toepassing van de Wet Bibob en de daarbij behorende vragenlijst.

5 Economische uitgangspunten

5.1 Wat willen we bereiken?

De gemeente gelegen in de Randstad maakt deel uit van het hart van de meest competitieve regio van Europa. We willen ook via onze inkopen, daar waar mogelijk, de lokale economie versterken. Daarom hebben we in onze inkopen en in het contractbeheer oog voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) en voor de lokale economie. De gemeente streeft immers naar verbetering van de werkgelegenheid.

In het sociaal domein worden we geconfronteerd met ingewikkelde vraagstukken, waarin we de kracht van de bedrijven (moeten) benutten en als partners met bedrijven samenwerken.

De gemeente besteedt publieke middelen voor de uitgaven. Het is van overduidelijk belang dat we hiermee op efficiënte en effectieve wijze omgaan. Dit betekent efficiënt inkopen: naast de optimale verhouding tussen prijs en kwaliteit, ook het proces van inkopen zo efficiënt en effectief mogelijk uitvoeren.

De gemeente bevordert eerlijke mededinging. De betrokken ondernemers krijgen een eerlijke kans op gunning van de opdracht. De gemeente wenst geen ondernemers in het inkoopproces te betrekken die de mededinging (bijvoorbeeld door middel van prijsafspraken) vervalsen.

De gemeente moedigt – daar waar mogelijk – innovatiegericht inkopen aan. Bij innovatiegericht inkopen zoeken we naar een innovatieve oplossing of laten ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden.

5.2 Wat gaan we er voor doen?

5.2.1 Aanbesteden op basis van BPKV, tenzij...

Om de indirecte kosten, kwaliteit en duurzaamheid bij de beoordeling te betrekken, besteden we opdrachten aan volgens het principe van de beste prijs-kwaliteitsverhouding (BPKV).

Bij de BPKV-gunningsmethode laat de gemeente zien, dat niet alleen de prijs leidend is, maar dat nog vele andere kwaliteitsaspecten belangrijk - zo niet belangrijker - zijn om een opdracht naar behoren te kunnen uitvoeren. BPKV biedt de mogelijkheid om onderscheidende (kwalitatieve) inschrijvingen vanuit de markt te verkrijgen. In gevallen waar we toch kiezen voor de laagste prijs, motiveren we de reden hiervan.

5.2.2 Mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) stimuleren

De gemeente hanteert de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en het aanbestedingsrecht bij alle inkopen. Dit betekent onder andere dat we zoveel mogelijk ondernemers kans bieden mee te doen. De gemeente houdt bij hun inkoop de mogelijkheden voor het MKB in het oog. Dit doet de gemeente door:

- opdrachten niet te groot te maken;
- opdrachten op te delen in kleinere percelen;
- het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming;
- het verminderen van de lasten;
- het onderhands aanbesteden bij hogere bedragen;
- het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningcriteria.

Bij uitvragen van inhuur van tijdelijk personeel, bieden we alle mogelijke partijen - dus ook het (regionale) MKB en zzp'ers - de gelegenheid mee te dingen, door gebruik te maken van onze 'marktplaats inhuur'.

5.2.3 Kansen bieden aan de regionale economie

'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid en duurzaamheid van de inkoop. In gevallen waar een meervoudig onderhandse offerteaanvraag is toegestaan, nodigt de gemeente minstens één lokale ondernemer uit het ondernemersregister uit, mits deze aanwezig is en mits de gemeente in de afgelopen twee jaar geen slechte ervaringen met deze ondernemer had.

5.2.4 Past performance

Binnen enkele productgroepen zullen we bij inkopen met een repeterend karakter, waar veelvuldig onderhandse

aanvragen worden gedaan, de selectie van de uit te nodigen ondernemers baseren op hun 'past performance'.

Past Performance is een systematiek met de ambitie om zowel het opdrachtgeverschap als het opdrachtnemerschap verder te professionaliseren en daarmee:

- bij te dragen aan een betere relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemers in de bouw- en infrasector;
- faalkosten te verminderen bij opdrachtgever en opdrachtnemer;
- miscommunicatie te voorkomen tussen opdrachtgever en opdrachtnemer over zowel het project als het wederzijds verwachtingspatroon inzake de samenwerking;
- een klantgerichte opstelling van de opdrachtnemers te versterken;
- een proces van ranking van opdrachtnemers in te richten om een overzicht van goed presterende opdrachtnemers te krijgen;
- de ranking te gebruiken welke marktpartijen worden uitgenodigd voor (meervoudig) onderhandse aanbestedingen.

5.2.5 Innovatieve oplossingen aanmoedigen

Bij innovatiegericht inkopen zoeken we naar een innovatieve oplossing of laten we ruimte aan de ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Dit door te gunnen op BPKV, door de opdracht functioneel te omschrijven of door geïntegreerde contractvormen te maken, daar waar dit proportioneel en geschikt is voor de betreffende opdracht.

Daar waar mogelijk wordt de inkoopbehoefte functioneel gespecificeerd. Ook heeft het college de bevoegdheid tot afwijken van het inkoopbeleid door innovatieve (pilot-)projecten met een waarde onder de Europese drempelbedragen, één-op-één te gunnen.

5.2.6 Zoveel mogelijk digitaal inkopen

De gemeente publiceert openbare aanbestedingen digitaal, waarbij inschrijvers ook digitaal inschrijven. Dit reduceert de administratieve lasten voor ondernemers en onze organisatie. Ook bij meervoudig onderhandse aanvragen maakt de gemeente gebruik van het digitale platform.

De bovengenoemde marktplaats werkt eveneens digitaal.

5.2.7 Behoudend omgaan met prijzen van marktpartijen

Om redenen van doelmatigheid maakt de gemeente geen gebruik van openbare openingen bij openbare aanbestedingen (met of zonder voorselectie).

De gemeente handelt behoudend in het vrijgeven van prijzen richting deelnemende inschrijvers. Alleen indien een inschrijver verzoekt om inschrijfprijzen vanuit concurrentieoverwegingen niet bekend te maken, honoreren we dit. Hiermee beschermen we de rechtmatige commerciële belangen van de ondernemers.

Bij een aanbesteding op laagste prijs, maakt de gemeente alle prijzen aan de inschrijvers bekend.

6 Organisatorische uitgangspunten

6.1 Wat willen we bereiken?

- De gemeente stelt bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop. Alle inkopen van de gemeente wordt daarom op objectieve, transparante, proportionele en niet-discriminerende wijze uitgevoerd;
- De gemeente contracteert alleen integere ondernemers. De opdrachtnemers mogen geen misbruik maken van de verkregen vertrouwelijke informatie;
- De gemeente betracht geheimhouding tegenover derden over vertrouwelijke bedrijfsaangelegenheden, voor zover dit niet in strijd is met een wettelijke plicht tot openbaarmaking;
- De gemeente gaat vertrouwelijk om met de informatie die ze verkrijgen van (potentiële) opdrachtnemers;
- De gemeente handelt onpartijdig. De gemeente zorgt ervoor dat voor alle (potentiële) opdrachtnemers dezelfde procedures gelden, dat zij gelijke toegang tot informatie hebben en dat geen vermenging plaats vindt met oneigenlijke belangen;
- De gemeente accepteert van de medewerkers geen nevenactiviteiten die de integriteit zouden kunnen schaden;
- De gemeente staat niet toe dat de medewerkers beïnvloed worden door materiële of immateriële relatiesgeschenken.

6.2 Wat gaan we er voor doen?

6.2.1 Gelijksortige inkopen bundelen

De gemeente is gericht op mogelijke bundeling van gelijksortige inkoopbehoeften voor de hele organisatie. Het uitgangspunt voor alle organisatieonderdelen bij nieuw af te sluiten raamovereenkomsten is: 'meedoen, tenzij...'.

Bij de inkoop van een binnen de gemeente gebundelde opdracht, verliezen we de positie van het MKB niet uit het oog, bijvoorbeeld door het maken van percelen.

6.2.2 Inkoop decentraal én centraal coördineren

De portefeuillehouder Inkoop is verantwoordelijk voor een efficiënte besteding van middelen en geven invulling aan het door het college vastgestelde inkoopbeleid. De ambtelijke organisatie voert het inkoopbeleid uit, onder verantwoording van het college van burgemeester en wethouders.

De inkooporganisatie is dusdanig ingericht dat het de principes van integraal management ondersteunt. Inkoop is daarom in het ambtelijk apparaat decentraal belegd én centraal georganiseerd. Medewerkers van de gemeenten worden gefaciliteerd om hun werk met een grote mate van vrijheid en zelfstandigheid in te richten. De organisatieonderdelen hebben de materiekkennis en zijn (budget-)verantwoordelijk. De decentrale inkoper of de centrale inkoopadviseur begeleidt het organisatieonderdeel bij het inkoopproces. Op deze manier benutten we de voordelen van de decentrale (budget-)verantwoordelijkheid van de organisatieonderdelen en de inzet van de materiekkennis van het organisatieonderdeel én benaderen we de markt op een uniforme manier.

Opdrachten boven € 35.000,- worden vóór aanvang van inkooptrajecten bij de centrale inkoopadviseur aangemeld, zodat zij in staat zijn tijdig de afdelingen van advies te voorzien.

6.2.3 Inkoopstrategie per segment opstellen

De totale inkoop van de gemeente is heel divers. Er zijn diverse productgroepen die uit meerdere inkoopsegmenten bestaan. We gaan hiervoor segmentplannen opstellen:

1. hoe onze maatschappelijke en economische ambities maximaal uitgenut worden;
2. welke product- en procesverbeteringen er mogelijk zijn;
3. hoe besparingen voor dat segment gerealiseerd kunnen worden.

Door dit te evalueren, creëren we een proces van continu leren en verbeteren.

6.2.4 Integriteit borgen

Om de integriteit van de deelnemers aan het inkoopproces te waarborgen, bestaat er een adequate functiescheiding tussen de inkooprollen. Inkoop onderkent onder andere de volgende inkooprollen:

1. de persoon die een bestelling plaatst

2. de persoon die opdracht/bestelling goedkeurt/tekent
3. degene die de factuur accordeert
4. degene die de ontvangst van de bestelling goedkeurt.

Deze rollenscheiding wordt zoveel mogelijk geborgd. Het goedkeuren van de bestelaanvraag c.q. het verstrekken van een opdracht geschiedt op basis van het vier-ogen-principe door een budgethouder of opdrachtverstrekker op basis van de mandateringsregeling én een collega of leidinggevende die meekijkt.

De gemeente heeft integer handelen door bestuurders en ambtenaren hoog in het vaandel. Zij houden zich aan de vastgestelde integriteitsregels.⁶ Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor zij bijvoorbeeld belangenverstrengeling voorkomen. Leidinggevendens hebben een voorbeeldfunctie als het gaat om integriteit.

We staan niet toe dat een medewerker een opdracht één-op-één gunt aan een bedrijf waarin hij of een medewerker van de gemeente een (financieel of ander) belang heeft. Deze regel geldt zowel voor medewerkers als voor extern ingehuurd medewerkers. Het bedrijf is niet uitgesloten voor de opdracht, maar de inkoop moet meervoudig onderhands of openbaar worden aanbesteed.

6.2.5 Integriteitseisen stellen aan opdrachtnemers

De gemeente doet alleen zaken met integere ondernemers, die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Potentiële opdrachtnemers moeten hiervoor de Uniform Europees Aanbestedingsdocument ondertekenen. Bij (voorlopige) gunning kunnen we vragen om nadere bewijsstukken te leveren, ter controle van de ondertekende verklaringen. Als daarvoor aanleiding bestaat, behoudt de gemeente zich het recht voor een Bibob-onderzoek naar de (potentiële) opdrachtnemer te laten uitvoeren.

6.2.6 Benutten en beheren inkoopcontracten

Ieder contract heeft recht op een passende vorm van contractmanagement, decentraal of gemeentebreed. Het managen van de afgesloten contracten vereist specialistische betrokkenheid. Het doel hiervan is optimale benutting van contracten te faciliteren en onze contractdoelstellingen te realiseren. We classificeren onze inkoopcontracten, waarna we de juiste vorm van de leveranciersrelatie vaststellen, inrichten en onderhouden.

6.2.7 Klachten over onze inkopen lokaal afhandelen

Aanbestedingswet 2012 geeft - als flankerend beleid - het advies 'Klachtafhandeling bij aanbesteden'. Dit advies bevat een standaard voor het vrijwillig (lokaal) afhandelen van klachten bij aanbestedingen. Daarnaast geeft het een kader voor de werkwijze en het oprichten van een landelijke Commissie van Aanbestedingsexperts. Klachten of bezwaren over een inkoop kan de ondernemer kenbaar maken tijdens de informatieronde tijdens de aanbesteding. De gemeente behandelt deze vragen serieus. Is de ondernemer van mening dat hij onvoldoende antwoord heeft ontvangen, dan kan hij terecht bij het algemene e-mailadres klachtenmeldpunt@aanbesteden@wassenaar.nl.

6.2.8 Verantwoording afleggen over de gemeentebrede inkoopfunctie

Het afleggen van verantwoording over het inkoopbeleid passen we in de bestaande planningscyclus van de gemeente in. Dit betekent dat we rapporteren over de inkoopkengetallen en -activiteiten. De jaarlijkse accountantscontrole ziet onder andere toe op de rechtmatigheid van gemeentelijke uitgaven. Een toets op de naleving van deze juridische inkoopkaders maakt onderdeel uit van die accountantscontrole.

⁶ Integriteitsprotocol Wassenaar

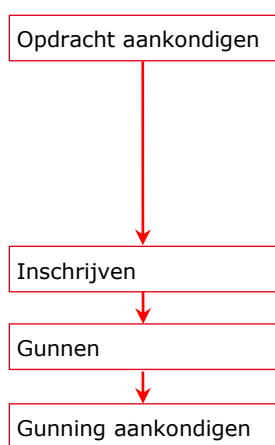
Bijlage 1 Voorgeschreven aanbestedingsprocedures

De gemeente onderscheidt grofweg negen aanbestedingsprocedures:

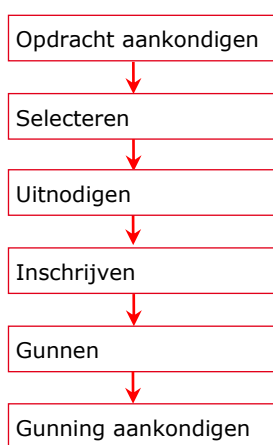
1. Enkelvoudig onderhandse procedure;
2. Meervoudig onderhandse procedure;
3. Openbare procedure;
4. Niet-openbare procedure;
5. Mededingingsprocedure met onderhandeling;
6. Innovatiepartnerschap;
7. Concurrentiegericht dialoog;
8. Prijsvraag
9. Dynamisch Aankoopstelsel (DAS)

De vormvrijere aanbestedingsprocedures (5 t/m 9) starten ook met een aankondiging en kennen een voorselectie en worden daarom in onderstaand figuur onder de 'niet-openbare procedure' geschaard.

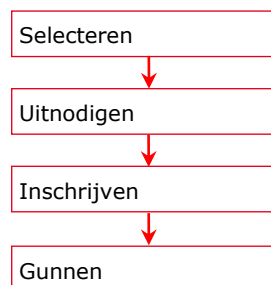
Openbare procedure (d.i. zonder voorselectie)

Niet-openbare procedure (d.i. met voorselectie)

Onderhandse procedure (enkel-/meervoudig)

Met uitzondering van de onderhandse procedures worden alle procedures afhankelijk van de waarde van de opdracht, het grensoverschrijdend belang en de markt, nationaal of Europees aangekondigd.

De opdrachtwaarde wordt als volgt bepaald:

- je neemt de totale waarde van de overeenkomst (inclusief opties en verlengingen), indien de overeenkomst eenmalig is of een vaste einddatum heeft;

OF

- je neemt de totale waarde van de opdracht(en) over een periode van vier jaar, indien de overeenkomst geen einddatum heeft.

De gemeente hanteert de volgende procedures bij de volgende drempelwaarden. De waarden met een * zijn Europese drempelwaarden die elke 2 jaar worden geactualiseerd.

Diensten/leveringen met opdrachtwaarde:	Voorgeschreven	Toegestaan	Toegestaan met gemotiveerde afwijking
€ 0 – € 35.000	Eén-op-één gunnen	Meervoudig onderhands	-
€ 35.000 – € 216.000*	Meervoudig onderhands	Nationaal	Eén-op-één gunnen
>€ 216.000*	Europees	-	-

Sociale en andere specifieke diensten met opdrachtwaarde:	Voorgeschreven	Toegestaan	Toegestaan met gemotiveerde afwijking college
€ 0 – € 35.000	Eén-op-één gunnen	Meervoudig onderhands	-
€ 35.000 – € 750.000*	Meervoudig onderhands	Nationaal	Eén-op-één gunnen
>€ 750.000*	Europees	-	-

Werken met opdrachtwaarde:	Voorgeschreven	Toegestaan	Toegestaan met gemotiveerde afwijking college
€ 0 – € 100.000	Eén-op-één gunnen	Meervoudig onderhands	-
€ 100.000 – € 1,5 mln	Meervoudig onderhands	Nationaal	Eén-op-één gunnen
€ 1,5 mln – € 5,404 mln*	Nationaal	Europees	Meervoudig onderhands
>€ 5,404 mln*	Europees	-	-

Concessies werken en diensten met opdrachtwaarde:	Voorgeschreven	Toegestaan	Toegestaan met gemotiveerde afwijking college
€ 0 – € 209.000	Eén-op-één gunnen	Meervoudig onderhands	-
€ 209.000 – € 5,404 milj.	Nationaal	Europees	Onderhands gunnen
>€ 5,404 milj.*	Europees	-	-

* De genoemde Europese drempelbedragen gelden tot 31 december 2027 en zijn exclusief BTW.

Bijlage 2

Vervallen⁷

⁷ Conform collegebesluit 03 juni 2025

Bijlage 3 Definities

In deze nota verstaan we onder:

Begrip	Verklaring
Aanbesteden	Het deelproces van inkopen van het specificeren van de behoefte tot en met het contracteren van de opdrachtnemer.
Aanbestedingswet	Gewijzigde Aanbestedingswet 2012, met bijbehorende gids Proportionaliteit.
Diensten	Alle vormen van dienstverlening.
Concurrentiegericht dialogoog	De concurrentiegericht dialogoog biedt de ruimte voor geschikte partijen om verschillende oplossingen aan te dragen om in de behoefte van de aanbestedende dienst te kunnen voorzien. Vervolgens kan de aanbestedende dienst in de dialoog samen met deze deelnemers de voorgestelde oplossingen nader uitwerken en uiteindelijk bepalen welke oplossing(en) het best in zijn behoefte kan voorzien.
Dynamisch Aankoopstelsel (DAS)	Een Dynamisch aankoopstelsel (DAS) is een elektronisch proces voor het doen van gangbare aankopen van werken, leveringen of diensten, waarvan de kenmerken wegens de algemene beschikbaarheid op de markt voldoen aan uw behoeften.
Enkelvoudig onderhandelingsprocedure	De enkelvoudig onderhandelingsprocedure is een procedure waarbij de gemeente een offerte op- vraagt bij één leverancier naar keuze.
BPKV	Beste prijs-kwaliteitsverhouding
Inkoop	(Rechts)handelingen van de gemeente gericht op de verwerving van diensten, leveringen of werken en die één of meer facturen van een ondernemer met betrekking tot die handeling tot gevolg hebben. Ook wel: Het van externe bronnen betrekken van alle goederen en diensten die nodig zijn voor de bedrijfsuitoefening, het bedrijfsonderhoud en de bedrijfsvoering, tegen de voor de organisatie meest gunstige voorwaarden.
Inkoopsegment	Een dienst of product waarvoor we een inkoopstrategie opstellen, die leidend is voor alle volgende inkopen van dat segment.
Innovatiepartnerschap	Innovatiepartnerschap is een nieuwe procedure in Europese richtlijn 2014/24/EU en (vanaf de inwerkingtreding) in de gewijzigde Aanbestedingswet 2012. Deze procedure kunt u gebruiken voor de aanschaf van producten, werken en diensten die nog niet op de markt beschikbaar zijn (of in ieder geval niet met het door u gewenste prestatie niveau). U definieert het probleem of de behoefte en bedrijven stellen innovatieve oplossingen voor. Na het uitvoeren van de onderzoeks- en ontwikkelingsfase, kunt u het product, werk of dienst in commerciële volumes inkopen onder de voorwaarden die u bij de start van het innovatiepartnerschap bent overeengekomen.
Leveringen	De aankoop, lease, huur of huurkoop van producten of de levering van goederen en die slechts zijdelings betrekking hebben op werkzaamheden voor het aanbrengen en installeren van die levering.

Begrip	Verklaring
Mededingingsprocedure met onderhandeling	De mededingingsprocedure met onderhandeling is een procedure waarbij alle ondernemers naar aanleiding van een aankondiging een verzoek mogen doen tot deelneming. Hierbij mogen uitsluitend de door de aanbestedende dienst geselecteerde ondernemers een eerste inschrijving indienen waarbij door middel van onderhandelingen met een of meer van hen naar definitieve inschrijvingen wordt toegewerkt.
Meervoudig onderhandse procedure	Bij de meervoudig onderhandse aanbesteding vraagt de gemeente een offerte op bij minimaal drie, maximaal vijf leveranciers van zijn keuze.
Niet-openbare procedure	De niet-openbare procedure is een procedure waaraan ondernemers mogen verzoeken deel te nemen, maar waarbij alleen de door de aanbestedende dienst geselecteerde ondernemers mogen inschrijven. Dit houdt in dat iedere ondernemer zich mag aanmelden voor de eerste fase, de selectiefase en dat vervolgens de aanbestedende dienst een vooraf bekend gemaakt aantal ondernemers selecteert die zich mogen inschrijven (een offerte mogen indienen) voor de tweede fase.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Ondernemer	Een 'aannemer', een 'leverancier' of een 'dienstverlener'.
Opdrachtnemer	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de gemeente.
Openbare procedure	De openbare procedure is een aanbestedingsprocedure met maar één ronde, waarop iedere ondernemer mag inschrijven.
Past Performance	Past Performance is een selectie- en beoordelingssystematiek met de ambitie om zowel het opdrachtgeverschap als het opdrachtgeverschap in de bouw- en infrasector verder te professionaliseren.
Prijsvraag	Een prijsvraag is een procedure die tot doel heeft de aanbestedende dienst een plan of ontwerp te verschaffen, dat na een aankondiging van de opdracht door een jury wordt geselecteerd, al dan niet met toekenning van prijzen.
Productgroep	Een groep bij elkaar horende diensten of producten, die worden ingekocht. Een productgroep bevat meerdere inkoopsegmenten.
SW	Sociale Werkbedrijven. SW Reïntegratie voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeente Wassenaar.
Werken	Een activiteit van bouwkundige of civieltechnische aard, die bestemd is een economische of technische functie te vervullen, bijvoorbeeld de aanleg van wegen, gebouwen, bruggen, riolering, speel- plaatsen en tunnels. Ook activiteiten die onlosmakelijk onderdeel uitmaken van een bouwopdracht – zoals installatiewerkzaamheden – beschouwen we als een werk.

Contactgegevens

Gemeente Wassenaar
Postbus 499
2240 AL Wassenaar

Inkoop@Wassenaar.nl

Doron Speelman
Adviseur Inkoop
Telefoon: 088-6549504
Mobiel: 06-31635655